

Cách mạng hoa Nhài là một bước đột phá tài ba của thành công của Tunisia đang ngày càng lan tỏa sang các nước trong khu vực.

Đến nay trên 80 triệu dân, Ai Cập, với hơn 2 triệu người biểu tình đã rũ bỏ được chế độ độc đoán sau 30 năm cai trị của Mubarak. Libya cũng như nước này, khó khăn hơn và đổ máu nhiều hơn nhưng nhiều người tin rằng chế độ khát máu này cũng đang sụp đổ. Kịch bản, có thể là Algeria, Yemen, Maroko, Iran... với những cuộc biểu tình đang diễn ra và chính quyền các nước này đang có những động thái cởi mở xã hội, hứa hẹn thay đổi, xoa dịu dân chúng để tránh sự đổ vỡ.

Những câu hỏi mà người Việt Nam quan tâm nhất là những người bạn có lan tỏa tới Việt Nam hay không. Đã có nhiều bài viết của các nhà phân tích chính trị Việt Nam cũng như quốc tế về vấn đề này. Một số nhà hoạt động trong và ngoài nước cũng lên tiếng trên diễn đàn mạng, đưa ra những nhận định khác nhau, thậm chí trái ngược nhau. Câu trả lời, cho tôi nay vẫn còn ở phía trước.

Người Việt tại Ba Lan nghĩ gì về làn sóng cách mạng này và đánh giá như thế nào về nó ra sao?

Đã bài phỏng vấn mang tính khách quan và gửi đến bạn với công việc của người Việt, người phỏng vấn đã không hỏi câu hỏi(1) tại bất kỳ ai trong nhóm những người Việt hoạt động để tiếp cận Ba Lan. Điều đáng nói mà người phỏng vấn nhận thấy là những người bình thường, không phải thành phần 'nhảy cõm'. Họ cũng không Việt tại Ba Lan sẽ tìm thấy đâu đó trong 5 ý kiến bên dưới một phần hay toàn bộ nhận định của mình.

Bạn đọc có quan điểm khác, xin mời quý bạn chia sẻ quan điểm của mình trong phần bình luận của bài viết.

Hai câu hỏi để các bạn trả lời cho những người tham gia phỏng vấn như sau:

1/ Anh nghĩ sao về làn sóng cách mạng đang lan rộng ở Trung Đông hiện nay, sau thành công của Tunisia và Ai Cập?

2/ Theo anh, liệu Cách mạng Hoa Nhài có thể ảnh hưởng tới, hay lan tới Việt Nam không?

Đây đây là các câu trả lời để các bạn xếp theo thứ tự của bảng chọn cái với tên gọi của các nhân vật trả lời phỏng vấn.

Hồ Văn Bính (Tiền sĩ ngành đóng tàu)

- Hiện nay chúng tôi DÂN CHẾ tự nhiên sẽ thay các chế độ độc tài. Vấn đề là thay bằng cách nào. Thì đây, cách mạng Hoa Nhài đã đưa đến một cách thức rất mới trong thời đại internet. Đó là vai trò của thế hệ trẻ, các mạng xã hội, và sẽ dùng công cụ của những người bạn áp bức, bóc lột và ý thức được giá trị của mình trong xã hội. Ngoài ra có sự hỗ trợ từ các tổ chức dân chủ. Tôi cũng rất kinh ngạc vì những người Rộng rãi này không mấy tài năng, thế mà họ đã tài năng trong cuộc cách mạng này, và bên thân tôi rất khâm phục họ.

- Còn Việt Nam ? Đây là một bài học cho giới trẻ, phong trào Dân Chủ VN, một bài học cho cộng đồng quyên VN. Nếu họ càng độc tài, càng đàn áp những người yêu nước, thì một ngày nào đó sẽ có cách mạng HOA SEN chế ngự họ, sẽ lật nhào chế độ toàn trị, và có thể bằng một cách nào đó khác hơn cách mạng HOA NHÀI và điểu này cũng không xa đâu.

Nguyễn S. D. (Giáo viên dạy tiếng Trung):

Nguyễn S. D.

- Sau khi cuộc Cách Mạng Hoa Nhài thành công ở Tunisia và Ai Cập đang lan tỏa sang Trung Đông rồi tới mảnh đất. Tiếp ở Libya, đổ bộ cách thức tài sản của thế hệ thống Moamer Kadhafi, hàng trăm người đang phải hy sinh, hàng ngàn nhân dân vẫn đang vùng lên quy tụ lại. Khi quân đội dùng súng máy nã vào đoàn biểu tình ở thành phố Benghazi mà thế hệ thống vẫn im lặng đã khiến cho người dân vô cùng phẫn uất.

Ngoài Libya ra, cuộc cách mạng cũng đang lan tỏa sang các nước ở Trung Đông như Yemen, Bahrain, Algeria, rồi Djibouti,... Chính sự thúc đẩy của lãnh đạo trước của những mũi súng của quân đội xông vào các đám đông biểu tình đã càng làm cho làn sóng sôi sục của người dân càng lên cao.

- Dân tộc Việt Nam ta đã bao nhiêu năm phải sống trong cảnh nghèo đói. Đã bước sang thế kỷ hai mươi mốt của thế kỷ XXI rồi mà chính người nông dân ở miền sông nước vẫn không có đủ cơm để ăn, chưa nói gì tới “ăn ngon mặc đẹp”! Đổ bộ cách thức tài sản của thế hệ thống, họ thấy những báo đài trong nước lúc nào cũng rao giảng để miền dân và là bộ phận những người không hiểu biết về những mặt mà kinh tế tăng trưởng, thu nhập bình quân đầu người tăng hàng năm... Những hàng ngàn cách giết người nghèo giết người giàu và người dân ngày càng rơi vào lũng. Cảnh “không học, người là nạn nhân” ngày càng rõ rệt!

Có người thì sợ hãi uất ngối biết thế nào trong khi đó có người vẫn phải làm việc mệt mỏi hay vất vả để sống phải làm nhà. Có người dám đánh bạc một đêm hàng triệu đô, những người có những người làm quỳ quỳ một tháng không hề biết tới ngày nghỉ để mà nhàn nhàn vài chục đô một!

Theo quy luật của lịch sử, ở đâu có áp bức, bất công thì ở đó có vùng lên và lật đổ. Một chính thức mưu toan thì phải đổ vào dòng chảy của quần chúng nhân dân, chăm lo cho đời sống nhân dân ngày càng được nâng cao. Dân có gì thì nước mới mạnh.

Không có một cách thức tài sản nào có thể tồn tại được mãi mãi cả. Hoa Nhài vẫn dĩ có những thế hệ không ngạo ngược mà êm dịu mà âm thầm rồi lâu. Nếu như ban lãnh đạo ĐCSVN không biết thay đổi cách thức lãnh đạo là dựa vào nhân dân, thế hệ sẽ đem lại quy định làm cho, đem lại niềm no hạnh phúc cho người dân, không cách thức cho các đảng CAND báo về đời sống yên bình cho người dân, mà người là, cho lo đi ăn đứt lốt của người dân, thế hệ chỉ còn tra khảo, đánh đập những người dân lành đạo chính trị vì những người là nạn nhân con. Những chính quyền cách thức tài sản như vậy, không sớm thì muộn thì thế hệ ngày càng bị diệt vong!

Việt Nam ta chưa có một đội lập chính trị mới, chưa có đội các mặt ngoi xng t m đng lên lãnh đạo nên Hoa Nhài chưa thể hng v ngay đc, nhng ch c ch n hng v êm đ u c a nó sẽ ra trên kh p m nh đ t hình ch S kh n kh c a chúng ta!

Ngô Hoàng Minh (Phiên dịch tuyên th ti ng Ba Lan):

Ngô Hoàng Minh

- Các ncc Bc Phi làm đcc cách mng vì h g n Châu Âu. Trình đ nh n th c chính tr c a h không t i, do v y m t s ncc sẽ thành công t t đ p. Nhng không nh t thi t m i n i. Tunisia có truy n th ng phát tri n du l ch, ngoi Châu Âu sẽ giúp h đ có l i ích cho b n thân, đ c bi t là Pháp. Ai C p, quân đ i dùng súng c a M cho nên USA có th yên tâm. Nhng Libya thì chưa bi t th nào vì Kaddafi có l c l ng khá hùng m nh. Sau khi cách mng x y ra, có th s nh u năm ncc này không có an bình nh Ir c. Trcc đó M đã nh m t ng là Iran có cách mng là có l i, nhng hi n nay Iran là m i đe d a cho toàn th gi i.

- Việt Nam: Ph i công nh n m t s th t phũ phàng là VN không có l c l ng ch ng đ i đ m nh. Ngoi dân ch lo cho chí c b ng c a b n thân. Hi n nay chính quy n cũng đã khôn l i và cho ngoi ta th ai má làm giàu. Ch hy v ng là khi k c m quy n quá giàu, nh u ti n, gây ra s chênh l ch giai c p và ngoi dân khi quá đói thì ngoi ta m i dám đi bi u tình, n u ai đó ch ra cho h nhìn nh n th y s b t công.

Hi n nay, sau m t cu c chi n tranh kéo dài và s đói kh , h đang đcc nuôi sng ch m i ngoi ai mà v n sng đcc, nên chưa dám nghĩ đ n chuy n bi u tình. Ch khi nào Tàu chi m n t Tr ng Sa thì lúc đó dng khí m i n i lên. N u nói v các c ng qu c thì li u ai sẽ giúp cho VN? Trung Đông và Bc Phi có đ u h a, VN ch có gì. Khi v n còn h i ch ng chi n tranh VN thì li u USA có thêm nhòm ngó t i VN hay không, hay là v n s Tàu. Không th tin t ng chú Sam vì h i 1972 và 1979 đã ng m ng m thông đng v i Tàu. Chì t i c là anh Nga v i tài nguyên giàu có th mà đ cho Tàu vcc m t và h cũng ch có l i gì b y gi khi giúp VN. Các anh hùng t ng tá VN còn quá m nh, h s không t nh n khuy t đ m đầu. Kh n n i là

càng ngày, ngô i ta càng sống lâu. Ch là mong m i là th h tr c ch sống đ c đ n tu i 70?

Đ c đi m c a ngô i Châu Á là thu n tính, tin t ng vào nhà Vua, dù Vua gi i hay Vua d t, v n cam ch u. Kh i nghĩa có th x y ra v i đi u ki n là ph i có th lĩnh tài ba xu t hi n ...

Tr nh Hoài Nam, t c Nam Đ a Ch (Giám đ c công ty k toán)

Tr nh Hoai Nam

- Cu c cách m ng hoa Nhài thành công cũng là đi u b t ng đ i v i r t nhi u ngô i. Khác v i cu c cách m ng c a Ba lan, nó mang tính t phát. c hai n c Tunisia và Ai C p đ u không có phe đ i l p m nh m , có t ch c nh Ba lan. Ai C p phe đ i l p có t ch c h n nh ng cũng không đóng vai trò l n trong cu c cách m ng.

Theo tôi, cách m ng c hai n c trên x y ra là h u qu c a nh ng xung đ t đ c c p lâu năm, cái ch t c a ngô i k s bán hàng rong ch là gi t n c tràn ly. c các n c B c Phi các ch đ đ c tài đ u s d ng chính sách hà kh c đ cai tr dân đen, dùng b o l c đ chi m đo t tài s n qu c gia đ n đ n s phân hóa giai c p r t l n trong xã h i. Bên trong là th , bên ngoài thì dân các n c đ o h i đ u cho Israel là m i nguy c đe đ a l n. Ngô i dân c m th y xã t c nguy nh “tr ng qu tr ng”, nhân gian kh nh “đ c ng c đ u”, cu c sống b t c, thanh niên th t nghi p nhi u, c m th y không có t ng lai. Đ y th c ra là m t thù ng thu c n ch c n m t ng n l a là cho bay h t.

M và các n c tây Âu cũng có công đóng góp t o nên hoàn c nh trên. Nhi u n c châu Âu v n cho các n c B c phi là vùng nh h ng c a mình. M gi ng cao ng n c ch ng kh ng b vì l i ích qu c gia ích k c a mình đã b nhi u công s c t n c a đ duy trì ch đ đ c tài theo ph ng châm “T t nhiên đ y là th ng đ u, nh ng là th ng đ u c a ta.”

Phe cách mạng cũng như may mà lấy được thiên hạ. Tuy không có tài chức mà thành công được nhờ lòng kiên trì, chiến tranh sẽ bùng nổ xúc trong môi trường là rất lớn. Bên ngoài thì trình độ cách mạng bị máy đàn áp của hai nước được coi là rất mạnh, nhưng lại cho thấy chiến tranh có bị máy nào mạnh khi mà đối trọng đã thay đổi. Ngay cả Trung Quốc cũng vậy, khi xưa, lúc sinh viên biểu tình Thiên An Môn mới sẽ sĩ quan đã nghĩ ý cung cấp vũ khí cho họ.

Đây là đang nói chuyện về cái họ trăm năm. Còn nói về cái họ ở trong nước thì nguyên nhân trình độ phải là kinh tế. Kinh tế của các nước khu vực họ như không có tăng trưởng. Về mặt trên thì giới họ ở gần như u hân hân lữ lữ, được được, mất mùa mà các nước Bắc Phi đều là những nước như p khu vực họ nên cuộc sống của dân đen bị ảnh hưởng trình độ, đây là thời điểm để các đổi mới.

- Cuộc cách mạng Hoa Nhài có thể sẽ lan rộng sang các nước khu vực lân cận, nhưng đối với Việt Nam và Trung Quốc theo tôi sẽ không có ảnh hưởng gì. Nhưng nguyên nhân phân tích trên đều khó có thể tìm thấy ở Việt Nam. Theo tôi, trong con mắt của một người dân bình thường thì chính sách ở Việt Nam không đáng được gọi là hà khắc. Thậm chí so với Trung Quốc thì vẫn còn văn minh chán, lấy ngay thí dụ về bài thơ nói đến đại cũng được.

Về mặt kinh tế thì Việt Nam cũng là con rồng trong đám tiều phu nhân. Sự thật mất thời gian dài kinh tế luôn tăng trưởng và ít như cũng có ảnh hưởng tốt đến dân đen. Khác với các nước ở Ráp, đều kiêu hân ăn kinh tế đang hân như. Việt Nam còn được tài chức nào đó công nhận là có kinh tế tăng trưởng. Cuộc sống của lớp trẻ mới ra trường thì cũng không thể gọi là bị tắc được...

Tất nhiên nói vậy thì không có nghĩa là VN hoàn toàn OK, không có mối nguy cơ nào đe dọa cả. Theo tôi thì bong bóng bất động sản là nguy cơ lớn vì toàn buôn bán theo kiểu bán mất con chó được mất triu đô la, nhưng thực ra là nhún được và tay hai con gà, mới con nà triu. Bong bóng nào thì cũng đến lúc phải vỡ...

Trần Quốc Quân (Đang sống ở trung tâm thương mại EACC, cựu nghiên cứu sinh tại Ba Lan)

Trên Quê c Quân

- Tôi theo dõi di n bi n cu c Cách m ng Hoa Nhài v i s quan tâm sâu s c, đ y h i h p và c m xúc y nh h n 20 năm tr c đã theo dõi theo di n bi n nh ng bi n đ ng ở Đông Âu và Liên Xô sau H i ngh bàn tròn và b c t ng Berlin s p đ .

Nói chung tôi ghét đ c tài, nh t là ki u cha truy n con n i. Tôi hi v ng cu c cách m ng Hoa Nhài s th ng l i ti p ở Libya, sau đó t i nh ng n c ở R p khác, ch ng h n nh syria và Iran...

- Sau cách m ng Hoa Nhài ở B c Phi, Trung Đông và vùng V nh tôi nghĩ nó s ở nh h ng t i các n c c ng s n còn l i nh Trung Qu c, Việt Nam, CuBa và B c Tri u Tiên nh ng khó có th đ n đ n 1 cu c cách m ng t ng t .

Vì ở nh ng n c CS còn sót l i này có c c u chính tr khác v i nh ng n c k trên. ở nh ng n c có Đ ng CS n m quy n h bi t cách tri t tiêu s ph n kháng xã h i t g c, r t khó t p h p đ c l c l ng. H n n a, h có quân đ i và c nh sát trung thành do đ ng n m quy n l c t bên trong. Còn n a là b máy tuyên truy n c ng s n v n l i kéo đ c b ph n l n dân chúng, nên l c l ng đ i l p hi n nay v n là thi u s khó có th tác đ ng đ c đ n đông đ o qu n chúng đ ti n hành m t cu c cách m ng t ng t nh cách m ng Hoa Nhài.